

50. évfolyam, 4. szám
2021. IV. negyedév

Zalaerdő

A ZALAERDŐ ZRT. DOLGOZÓINAK LAPJA

Kellemes
karácsonyi ünnepeket,
és egészségben
gazdag,
vidám új évet
kívánunk!

FOTÓ: JANCsó PÉTER

5

HALTELEPÍTÉS

Halastóból a zalai
horgászvizekbe

11

HOBBI

Kaktuszok –
a hihetetlen
túlélőművészek

12

MAGGYŰJTÉS

Mennyiség –
minőség

A társaság a következő időszakban

*A nyári szabadságolások után, a 2021. évi gazdálkodás utolsó harmad-
ének kezdetével időszérűvé vált,
hogy ismét összeüljenek a Zalaerdő
Zrt. felső- és középvezetői, hogy ér-
tékeljék az elmúlt időszakot, megtár-
gyalják a felmerült problémákat és
azok megoldási lehetőségeit, emel-
lett kitűzzék a hátralévő 3–4 hónap
feladatait.*

Rosta Gyula vezérigazgató üdvözölte a résztvevőket, és külön köszöntötte Szentpéteri Sándor helyettes államtitkár urat, aki jelenlétével megtisztelte az értekezletünket. Elsőként az akkor még küszöbön álló vadászati kiállításon való részvétel feltételeiről, a kiállítással kapcsolatos legfontosabb információkról adott tájékoztatást. Felhívta az erdészeti igazgatók figyelmét arra, hogy a kiállítást a szaksemélyzet minél nagyobb létszámban tekintse meg. Megemlítette, hogy a központi dolgozók tanulmányút keretében tekintik meg a kiállítást.

Ezt követően az őszi mezőgazdasági munkákról, a társaság mezőgazdasági tevékenységét érintő stratégiai irányokról tájékoztatta a résztvevőket. Határozott álláspontja, hogy a mezőgazdasági termelést jellemző profitból nekünk is részesülni kell. Ennek a célnak a megvalósításához a földterület korlátozottan, a termelőeszközök viszont a kellő mértékben rendelkezésre állnak. Úgy látja, hogy a kitűzött célok elérése érdekében magasabb szintű szak tudásra is szükség lesz, ezért a következő évben egy agrármérnök végzettségű szakember alkalmazását is kilátásba helyezte.

Továbbiakban a vadkár elleni védekezés fontosságára, az eljárásrend újragondolására hívta fel a figyelmet. A robbanásszerűen emelkedő terményárakra nincs befolyásunk, annak a vadkár mértékére gyakorolt hatásán keresztül érezzük negatív következményeit. A vad által okozott kár mennyisége ezzel szemben a mi felelősségünk is. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a vad által a mezőgazdasági kultúrákban és az erdőn okozott kár mennyisége csökkenjen. A szeptemberi gímszarvasbika-vadászatokra nagyon nagy az érdeklődés, ami várhatóan a kiváló terítékatokban és az ágazati árbevételben is meglátszik majd.

Következő napirendi pontként Varga Attila gazdasági igazgató a 2021. évi bér- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte. A Zalaerdő Zrt. bértörvény- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte. A Zalaerdő Zrt. bértörvény- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte. A Zalaerdő Zrt. bértörvény- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte.

lyok által előírt alaphír és pótlékok, valamint a társaság teljesítményének függvényében fizethető mozgóbér. Az alaphír tekintetében a társaság megtette a tárgyévre tervezett lépéseket: teljes munkavállalói kört érintő 5,6%-os mértékű alaphír-emelését hajtott végre, emellett egyes munkakörökben dolgozóknál további bérrendezésre, valamint a korábban szokásos mozgóbér egy részének alaphír-emelésére került sor. A bértörvény részét képező, több mint 160 millió forint mozgóbér kifizetésének 2021-ben csak egyetlen korlátja van: a kitűzött 560 millió forint eredményterv teljesítése. A társaság bér- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte. A Zalaerdő Zrt. bér- és munkaadókat érintő legfontosabb elveit elemezte.

A 2021-re tervezett egyéb személyi juttatások teljesítését és természetbeni juttatásokat is teljesítette a társaság a dolgozók felé. A választható (cafeteria-) juttatások SZÉP-kártyára, nyugdíj- és egészségpénztárakba történő befizetésekből, illetve illetményfa-juttatásból álltak, emellett a dolgozók közel harmada gyermekeik révén iskolakezdési támogatásban is részesült. További cafeteriajuttatásnak ebben az évben akkor van esélye, ha a társaság eredményessége ezt lehetővé teszi.

Az igazgató összefoglalta a tulajdonosi joggyakorló felé benyújtott 2022–2024. évi stratégiai terv célkitűzéseit. Kiemelte, hogy a társaság a következő időszakban egyre nagyobb árbevétellel számol. A tervezett bevételek jelentős részét a növekvő költségekre kell fordítani úgy, hogy eközben az eredményesség is javuljon. A 2021. évi

erdészeti tervmódosítással kapcsolatban kiemelte, hogy az elmúlt 8 hónap teljesítménye bizakodásra ad okot, de az erdészek alaposan nézzék át a számaikat, hogy minél realisabb képet kapjunk az előttünk álló időszakról. Ezt követően a tervmódosítás legfontosabb sávosadatait elemezte.

Kreiner Roland termelési igazgató hozzászólását az egyes ágazatok aktuális helyzetének értékelésével, valamint a következő hónapokra vonatkozó célkitűzésekkel kezdte. Komoly problémát okoz, hogy tölgy fajok esetében nagyon gyenge a makktérmet, amihez a tölgy csipkésposolyka megjelenése is vélhetően hozzájárult. Országosan nagy a kereslet a makkra, de a társaság számára a szükséges mennyiséget mindenképpen elő kell teremteni. Az erdészeti csemetére fokozott az érdeklődés, ezért az értékesítési árak emelésére is sor került, részben emiatt a Bajcsai Csemetekert készlete várhatóan jelentősen lecsökken. A surdi dísznövényszeresztés évek óta veszteséges, ezért a jövő évben megszüntetjük ezt a tevékenységet. A meglévő növényanyag értékesítéséhez segítséget kért a szervezeti egységektől.

Az igazgató sorra vette az erdőfelújítási ágazatban jelentkező problémákat. Súlyos hibának minősítette, hogy a folyamatban lévő erdőösztési állapotának rendszeres nyomon követése több esetben elmaradt, és a hiányosságokra csak a befejezés időszakában, a hatósági műszaki átvételek során derül fény. Az erdőösztések jogszabályban előírt mennyiségi és minőségi kritériumainak nyomon követését a jövőben szigorúan be kell tartani, ennek belső kontrollrendszerét ki kell alakítani. Alapvető elvárás, hogy hátralékos erdőösztések a társaságnál nem keletkezhetnek! Fontos

A fapiaci kereslet a tavalyi drasztikus visszaesés után magára talált, szinte az összes termékünk egyre nagyobb az érdeklődés.

FOTÓ: TROJIKÓ PÉTER

egyre nagyobb árbevétellel számol

továbbá, hogy a zökkenőmentes kapcsolat érdekében megismerjük az erdészeti hatósági személyek szemléletét és elvárásait is. További nehézséget jelent, hogy az erdőművelési vállalkozások körében egyre nagyobb méreteket ölt a fluktuáció és a kevésbé ismert, távolabbi körzetekből érkező brigádok növekvő aránya.

A rendelkezésre álló munkaerő csökkenése komoly kapacitáshiányt okozhat a közeljövőben, aminek egyik megoldási módja a dróntechnológia minél szélesebb

Ezt követően az erdészetigazgatók ágazatonként részletezve tájékoztatták az értekezletet saját szervezeti egységük aktuális helyzetéről, a hátralévő feladatok elvégzésének feltételeiről. Általános véleményként fogalmazódott meg, hogy a csemetetermesztéstől az erdőfelújításon át a fakitermelésig egyre fokozódik a munkaerőhiány, ami a közeljövőben már a feladatok elvégzését is veszélyezteti. 2021-ben tölgymakkból jelentős hazai szaporítóanyag-hiány alakult ki. A tölgymakk

eszköztérképesítések tervezéséről és végrehajtásáról, a vasúti pálya egyes részeit érintő fejlesztésekről, míg közel 30 kilométeres szakaszon a forgalom szüneteltetéséről. A diagnosztikai vadkilövések és a vadhús-értékesítés már a korábbi vadászati értekezleten is téma volt. További nehézség, hogy az elhúzódnó trófeabírálatok a vadászatok számlázását is nehezítéssé teszik.

Munkaügyi szempontból gondoskodni kell arról, hogy a dolgozók a tárgyévi szabadságaikat vegyék ki, figyelembe

FOTÓ: VARGA GYÖRGY

Az erdészeti csemetére fokozott az érdeklődés.

körben való alkalmazása. Ez részben megoldást jelenthet többek között az ápolások hatékonyságának növelésére.

A fahasználati ágazatban is egyre nagyobb problémát jelent a munkaerő- és kapacitáshiány. Ez az egyik oka annak, hogy az előző évekhez képest augusztusig alacsonyabb lett a fakitermelések teljesítési aránya, annak ellenére, hogy a nagy volumenű nyári termelések ezt részben már ellensúlyozták. Mindemellett szükséges, hogy a társaság a vezérgépek üzemeltetését fokozatosan saját kézbe vegye. Ezt követően részletesen, termékcsopontonként elemezte a fapiaci helyzetet, és értékelte a legfontosabb vevőinkkel kapcsolatos információkat. Általánosan kijelenthető, hogy a piaci kereslet a tavalyi drasztikus visszaesés után magára talált, és szinte az összes termékünkre egyre nagyobb az érdeklődés, ami lehetővé teszi az áremelések érvényesítését.

Hozzászólásának utolsó részeként röviden összefoglalta az ökoturisztikai szolgáltatásainkkal kapcsolatban tapasztalható növekvő társadalmi igényeket. Sikeresek voltak a nyári táborok, és 2021-ben már a vándortábor program is érintette a Zalaerdő Zrt.-t.

és -csemete folyamatos biztosításának stratégiai jelentősége van, hiszen annak hiánya a fakitermelési lehetőség kihasználását is veszélyezteti. A vadászati szezon kezdete kedvezően alakult, de a vadkárelhárítás költségei, a vadkár megállapításának visszasságai és a magas terményárak ennek a hozamnak jelentős részét elnyelik. Az erdészetek vezetői egységesen az utak karbantartásának szükségességét hangsúlyozták, amire az elmúlt években – költségtagarékossági okokból – egyre kevesebb forrás jutott.

Az értekezlet hátralévő részében a társaság osztályvezetői és a szervezeti egység vezetői egészítették ki- és észrevételezték az elhangzottakat. Erdőgazdálkodási oldalról fontos feladat a makkhiány megoldása, a tölgy csipkésposloska által okozott károk kezelése, a megbízható vállalkozások megtartása, az erdőművelési és fakitermelési élőmunka gépesítéssel való kiváltása. További probléma a vállalkozások elavult gépparkja, aminek megújításához állami támogatásra volna szükség. Szó esett emellett a telekommunikációs és internetszolgáltatási szerződések megújításáról, a beruházások, karbantartások és

véve a jogszabályi előírásokat. Tájékoztatást kaptak az értekezleten részt vevők a folyamatban lévő peres ügyeinkről, egyes önkormányzati utak megvásárlásának, földterületek haszonbérletének aktuális állásáról.

Az értekezlet zárásaként Szentpéteri Sándor helyettes államtitkár tájékoztatta a jelenlévőket az erdőgazdálkodást érintő európai uniós és hazai programokról és pályázatokról, a közös agrárpolitika (KAP) célkitűzéseiről, a Natura 2000-es támogatások várható változásairól. Említést tett a nemzeti agrárpolitika tartalmi elemeiről, a gépbeszerzések várható támogatásáról. Kifejtette, hogy az Agrárminisztérium a szűkülő tűzifapiac egyik kitorési pontjának kistérségi erőművek létrehozását látja.

A szünet nélkül, közel négy órán át tartó értekezlet nagyon sok témát érintett, és ha minden problémára nem is talált megoldást, a különböző szakterületeken dolgozó kollégák átfogó képet kaphattak a társaságot érintő aktuális kérdésekről.

Varga Attila
gazdasági igazgató,
vezérigazgató-helyettes

Zalai erdészek a Vendvidéken

Az Országos Erdészeti Egyesület Nagykanizsai Helyi Csoportjának tagjai 2021. október 21-én a Szombathelyi Helyi Csoport vendégeiként szakmai tanulmányúton jártak a Vendvidéken, a Szentgotthárdi Erdészeti Igazgatóság területén.

Érkező csoportunkat Szakonyfalu központjában várták vendéglátóink, majd a Szombathelyi Erdészeti Zrt. kezelésében lévő Szakonyfalui Vendégháznál Bugán József vezérigazgató, Bakó Csaba vezérigazgató-helyettes, az OEE Szombathelyi HC's elnöke, Kutas Lajos erdészeti igazgató és munkatársai köszöntötték a zalai kollégákat.

A tartalmas reggeli elfogyasztása közben Farkas Rolf tervező kolléga érdekes előadását hallgattuk meg napjaink egyik leggyakrabban felmerülő erdővédelmi kérdéséről, a tölgy csipkéspoloska terjedéséről és a tölgy fajokra gyakorolt hatásáról. A hazai körülmények között két-három, de akár négy nemzedékkel is szaporodó kártevő fő tápnövényei a tölgyek. A 2013. évi első magyarországi észlelést követően, az elmúlt nyolc évben délkelet felől egyre jobban elterjedt, így mára a nyugati határ menti tölgyesekben is jelentős fertőzést okoz. Kiterjedt károsítása és tömeges előfordulása ellen védekezési lehetőségek jelenleg nem adóttak, emellett a makktermésre és ezen keresztül a természetes felújításokra, illetve a szaporítóanyag-termesztésre gyakorolt hatásának megállapításához további vizsgálatok szükségesek.

A délelőtti további részében Szakonyfalu és Kétvölgy közötti erdei gyalogútján a valódi kisparaszti szálalás helyi történetéről, sajátosságairól, tájképalakító szerepéről szereztünk ismereteket Bodoncz László erdőművelési műszaki vezető szakmai irányításával, miközben a savanyú termőhelyen álló bükkös, erdeifenyves erdők

állományszerkezetét, fajajosszétételét és a jellemző lágyszárú növényeket tanulmányoztuk.

A napsütéses, kissé szeles időben tett jó hangulatú túra után Kétvölgy határában buszra szálltunk, és a magyar-osztrák-szlovén hármashatár felé vettük az irányt. A buszparkolóból rövid, de meglehetősen emelkedő turistaúton a környék jellemző élővilágát bemutató Hármashatár tanösvényen sétáltunk fel a Hármashatár kőhöz. Az emlékhelyen jóleső szendvicsebéd elfogyasztása közben pihentük ki a meredek domboldalak okozta fáradalmakat. A találkozás örömét fényképen megörökítve, felfrissülve folytattuk gyalogutunkat a Szőlőki-patak és mellékvizeinek völgyében fekvő Felsőszőlőkre, amely az ország legnyugatibb települése. A Szőlők helysége név a szlovénből került a magyarba, jelentése: kaszáló, szénapadlás, szénapajta – utalva a mintegy kilencven százalékban szlovén nemzetiségűek lakta, közel tíz kilométer hosszan elnyúló, szőrt településen élők legfontosabb foglalkozására. A népességfogyás évtizedek óta jellemző itt is, de az utak, épületek fenntartása, felújítása nyomán rendezett, hangulatos település

várja az idelátogatókat. Az erdei sétaútunk során a vendvidéki acidofil és mezofil bükkösök erdőművelési sajátosságaival és problémáival ismerkedhettünk meg.

Túránk végeztével a felsőszőlőki művelődési házban rendkívül érdekes, vetített képes előadás során kaptunk tájékoztatást arról, hogy a Szombathelyi Erdészeti Zrt. területén az erdőkárak felmérésétől kezdve a fakitermelési beavatkozások tervezésén át a mezőgazdasági vadkárak azonosításáig és mennyiségi meghatározásáig mi mindenre használják a drónokat. Farkas Rolf tervező tájékoztatójában több fényképfelvétellel szemléltette az egyes kultúrákban keletkező különféle kárak azonosításának módját és az eddigi tapasztalatokat.

A szakmai napot egy szlovén mintagazdaságban zártuk, ahol a helyben előállított termékekből készült, ízletes és bőséges vacsora közben – régóta várt – baráti beszélgetéssel elevenítettük fel a szakmai nap tanulságait, valamint az elmúlt időszakban megélt hétköznapi és kiemelkedő eseményeket.

Végezetül köszönetünket fejeztük ki a változatos szakmai program szervezésében és lebonyolításában részt vevő minden kollégának és házigazdáinknak a rendkívül szívélyes vendéglátásért, majd azzal az ígérettel váltunk el, hogy 2022 tavaszán Zalában ismét találkozunk annak reményében, hogy tovább építsük szakmai és baráti kapcsolatainkat a két megye erdész szakemberei között.

Fűr Tamás
titkár, OEE Nagykanizsai HC's

Halastóból a zalai horgászvizekbe

Az őszi időszak kiemelten fontos mind a halastavak, mind a horgászvizek kezelőinél. Amíg a haltermelőknél a halastavak vízeresztéssel járó lehalászása, a kifogott halállomány tárolása és piacra juttatása ad napi szintű feladatot egészen a karácsonyi ünnepekig, addig a horgászati hasznosítású tavaknál az év közben kifogott halak pótlása az aktuális, időszerű teendő, amellyel a következő év(ek) eredményes horgászfogásainak feltételeit teremthetjük meg.

A 2021-es esztendő végéhez közeledve a horgászvizek kezelői már a télre és a következő évre készülve nem csak a tavak halállományát pótolják, hanem rendbe teszik a vízpartokat, és a műtárgyak karbantartását is elvégzik.

A Zalaerdő Zrt. a tulajdonában és halgazdálkodási kezelésében álló víztározók – a természetes szaporodás feltételeinek biztosításán felül – esztendőről esztendőre több alkalommal végez haltelepítést annak érdekében, hogy az ide látogató horgászok élményekkel teli napokat

tölthessenek e csodálatos környezetű tavak partján.

A Kistolmácsi-víztározó halállománya 3000 kilogramm, míg az erdő ölelte Szentpéterföldi-tó halállománya 1500 kilogramm méretes, 1,2–2,5 kilogramm közötti pontyokkal gazdagodott november 10-én.

A halak Somogy megyéből érkeztek, ahol a reggeli lehalasztást követően először a válogatóasztalra, majd onnan mérlegelést követően a szakszerű szállítást biztosító kamion halaskádjaiba kerültek, s délután már elfoglalhatták új otthonukat.

A halgazdálkodási hatóság ellenőrzése mellett megvalósult haltelepítést követően mindkét tavon november 12-ig általános

A magyar lakosság széles rétegét fogja össze hazánk egyik legnépszerűbb szabadidős tevékenysége, a horgászat. A hazai horgászok meghatározó részének kedvelt hala a ponty, amely tavasztól késő őszig számos horgászati módszerrel fogható eredményesen, ugyanakkor ez az egyik legismertebb hazai halfaj is, amely változatosan elkészíthető, sokféle halétel jóízű, egészséges, kevésbé szálkás alapanyaga.

horgászati tilalom lépett érvénybe, horgászni november 13-ától kizárólag ragadozó halfajokra engedélyezett, a horgászrend betartása mellett.

Ernszt Tamás
vadászati és halászati előadó

SZEMÉLYÜGYI VÁLTOZÁSOK A ZALAERDŐ ZRT.-NÉL

A Zalaerdő Zrt. létszámában a közfoglalkoztatottak nélkül 2021. november 8-án 381 fő szerepelt. Nyilvántartásunk szerint legfiatalabb dolgozónk még nem töltötte be huszadik életévét, a legidősebb munkavállaló 70 éves (nyugdíj mellett dolgozik). A legutóbbi személyüggyel kapcsolatban megjelent cikk óta 13 főt vettünk fel, 13 fő távozott a társaságtól.

NAGYKANIZSAI ERDÉSZET:

Új belépők: Pókecz-Kovács Gábor karbantartó, Lakatos Péter, Kele István erdészeti dolgozó, Borsfai Attiláné csemetekerti munkás. Távozott az erdészettől: Sznopekné Kéri Éva csemetekerti dolgozó, Bíró Marcell erdészeti dolgozó. Nyugdíjba vonult Kotnyek László traktorvezető.

BÁNOKSZENTGYÖRGYI ERDÉSZET:

Új belépők: Bethlen Bence, Péterfi András hossztolók, Czigány Bence, Molnár György általános erdészeti munkások, Tóth Jánosné könyvelő. Megszűnt a munkaviszonya Busa Alexandra Enikő pénztárosnak, Gara István és Papp Marcell hossztolóknak, ifj. Málics Zoltán és Varga Attila mozdonyvezetőknek.

LETENYEI ERDÉSZET:

Új belépő: Csépany István hossztoló. Távozott Bedő Adrienn adminisztrátor, Kiss Gábor általános erdészeti munkás. Megszűnt a munkaviszonya Dunai Dániel és Kovács Balázs hossztolóknak, Óri Szilárd Tibor erdészeti munkásnak.

LENTI ERDÉSZET:

Új belépő: Boa Péter erdészeti gépkezelő. Kilépő: Gaál Albert kerületvezető erdész. Vida Tibor munkaviszonya egészségügyi okok miatt szűnt meg.

ZALAEGERSZEGI ERDÉSZET:

Új dolgozók. Pusztai Gyula hossztoló, Karakai Zoltán általános erdészeti munkás.

KÖZPONT:

2021. május 21. és 2021. november 8. között személyi változás nem történt.

Pölöskei János
igazgatási és személyügyi osztályvezető

A LENTI ERDÉSZETNÉL

Örökerdő-kezelési terv készül

Erdőszerető fahasználóként minden véghasználatkor kisebb űr marad bennem, különösen akkor, ha üres, újulat nélküli terület alakul ki. Ilyenkor örömmel látom, amikor beültetésre kerül, de igazán akkor nyugszom meg, amikor néhány év múlva embermagasságú sűrűként, átadott erdőt találok. A felújítási kötelezettség nélküli folyamatos erdőborítás és fakitermelés, mint lehetőség kimunkálása ezért is szimpatikus számomra. Egy állandó, többkorú és többdimenziójú faegyedekből álló elegyes erdőt létrehozni és fenntartani nagy kihívás és kísérlet is egyben, amellet, hogy a mai száraz jogi bürokratikus munka mellett egy üde szakmai feladat.

Az erdészet az általa kezelt erdőterületeken belül – az országos hírű szentgyörgyvölgyi szájalóerdőt is magában foglaló – 118 hektár fokozottan védett és 1101 hektár védett területen gazdálkodik. Az örökerdő üzem-módban kezelt 547 hektár erdő az Őrségi Nemzeti Park részét képezi. Ezzel a természetvédelmi szempontoknak és követelményeknek is meg tudunk felelni aktív erdőgazdálkodás mellett. A folyamatos erdőborítást az érvényben lévő lenti és szentgyörgyvölgyi erdőtervezési körzetben még 503 hektár átmeneti üzem-módba került terület biztosítja.

A véghasználati terület és vágásérettségi kor nélküli gazdálkodás, mint társadalmi igény, a hatályos erdőtörvényben az állami erdőkben kötelező elemként jelenik meg. Az első három természetességi osztályban,

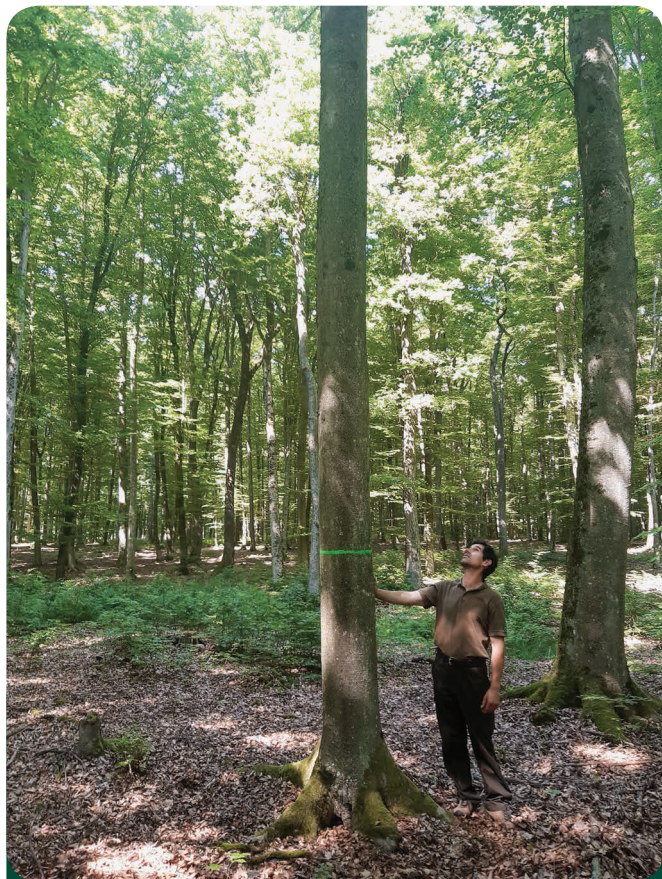
védelmi és közjóléti elsődleges rendeltetés esetén egyharmad területarányban előírja örökerdő, faanyagtermelést nem szolgáló vagy átmeneti üzem-módú, folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodást, 10 évenkénti, fokozatosan növekvő bevezetési arány mellett.

Az előző erdőtervi ciklusban készült, akkori nevezéktan szerint szájaló kezelési tervek az általános elvek lefektetésén túl erdőrézlet szinten, szöveges formában határozták meg a faállomány-kezelési feladatokat, amelyeket az erdőterv adatai és a faállomány szemrevételezése alapján rögzítettek. Az erdőtervezés során a vágási lehetőségeket általában a folyónövedék adta, készletgazdag erdőben annak akár kétszeresét is engedélyezve. Az éves erdő-

szeti besorolás során közös bejárás keretében határoztuk meg az éves jelölés elveit, a fakitermelés mennyiségét az erdőtervi vágási lehetőséget betartva, többnyire 5 éves visszatérési idővel. Lombos, elegyes bükkös erdők esetén az utánpótlás-állományra alapozott lékekben megjelenő újulati kúpok kialakulása a differenciálódást segítette elő. Fenyvesek esetén, a többnyire bükk fafajú második szintben rejlő óriási hozamlehetőségeket tudunk kihasználni az örökerdő üzem-mód keretein belül. Lassú átszállással, a felső szintben található erdeifenyő 20–40 éves kitermelése után középkorú, elegyes bükkösök alakultak ki, így az egyik legeredményesebb gazdálkodási fogással tudunk gazdálkodni.

Az erdeifenyő megőrzésére is tettünk kísérleteket. Nagyobb, 500 m²-es lékek kialakításával, avareltakarítás után meg is jelentek a kis csemeték, amelyek minden esetben eltűntek néhány éven belül a lombosodási folyamat és a gyomkonkurencia hatására. A negatív eredmény is eredmény: az utolsó erdőtervezésnél és az új kezelési tervek természeti folyamatainak meghatározásánál a lombosodást tekintettük legfőbb erdődinamikai elvnek.

Új jogszabályi kötelezettségként 2021.

Minőségi törzsű bükk javafa.

Több éves lék megerősödő utánpótlás-állománnyal.

FOTÓK: LUKÁCS ISTVÁN

május 1. után új írásos dokumentumot kell minden fakitermelés előtt örökerdő üzemmód esetén a gazdálkodónak elkészítenie. Jogszámban előírt útmutató alapján, kötelező tartalommal kidolgozott „Örök-erdő-kezelési terv”-et, ami egy részletesen kidolgozott hosszú távú favágási tervnek tekinthető, folyamatos faállomány-monitoring mellett.

A területet a jellemzően ötéves visszaterési időnek megfelelően öt, tömbösen kialakított egységre osztottuk. A feltárás tervezése során az engedélyköteles úthálózat és közelítőnyom-hálózat leírását és térképi ábrázolását is elvégeztük. Az erdőrészteket

„Akkor vágjuk ki, amikor értékük eléri a maximumot, amit jellemezhetünk egy célát-mérővel is, amit fafajonként állapítunk meg.”

egyelőre nem vontuk össze, hosszú távon a tagszintű egyesítéseket az erdőtervezés során fokozatosan hajtjuk végre.

Fő keretfeltétel fakitermelés esetén a főállomány és utánpótlás-állomány megfelelő elegyarányát és eloszlását biztosító, fatermő képesség függvényében meghatározott célként meghatározott körlepesség összeg fokozatos beállítása, amit a legfontosabb lombos fafajaink esetén a 60%-os sűrűség jellemez. A készletgondozó használatnak elnevezett beavatkozások során a visszaterési idő szerint ütemezett fakitermelések értéke nem lehet nagyobb az aktuálisan rendelkezésre álló körlepesség 20 százalékánál. Ebből következik, hogy minden belenyúlás előtt a javafák, biotópfák és kivágandó fák jelölése és utóbbi fatömegbecslése mellett, megfelelő hálózatban – hektáronként – egy felállással fafajonkénti körlepmérésre van szükség. Az utánpótlás-állomány leírását magassági szintenkénti, fafajonkénti záródás meghatározásával írjuk le, így képet alkotva a törzsszámeloszlásról. A maximális, természetben egybefüggő, üres vagy úju-lattal borított terület nem haladhatja meg a 0,25 hektárt.

Nagy jelentőséggel bír és kötelező elem a javafák kijelölése, amit lehetőség szerint 6–10 méter ágtszta törzshossz elérése után célszerű kijelölni az utánpótláscsoportból, 40–60 darab/hektár számban, 13–16 méter tőtávolság mellett. Utóbbi harmadlagos fontosságú, első a vitalitás, második a minőség és csak harmadlagos az egymás közti távolság. A kiválasztott faegyedekből kialakult állományt – mivel minősítés után kerül kiválasztásra – nevezhetnénk a „zsenik állományának”, ahol a legjobb tulajdonságokat tudjuk a faegyedekből továbbfejlesztetni. Akkor vágjuk ki, amikor értékük eléri a maximumot, amit jellemezhetünk egy célát-

mérővel is, amit fafajonként állapítunk meg. Vágásos üzemmódban is nagy lehetőségek rejlenek a javafajelölésben, ahol dimenziós, jó minőségű 10 méteres rönkhossz mellett magas növedék- és magtermő képesség a cél, a legnagyobb növedékérték mellett. Érdemes itt végiggondolnunk az erdőfenyő helyzetét: értékét a minél nagyobb rönkhányad adja, illetve a koronamérete, felújulása az örök-erdő lombosodási folyamata miatt jelentéktelen. Így az egyes fák törzsének hizlalása, nagy koronák nevelése nem cél, ezért javafacsoportok meghagyása a kívánatos egyes fák jelölése helyett, több kisebb koronájú faegyeddel, hosszú törzsszel.

A biotópfák a biológiai sokféleség, a biodiverzitás fenntartását és fejlesztését szolgálják: odvas, böhöncös, fészkelésre alkalmas korona-szerkezetű fák, amelyek gazdasági értelemben kis értékűek, de természetvédelmi szempontból nagy értékkel bírnak.

A Lenti Erdészeti örök-erdői jellemzően az átalakítási szakaszba sorolhatók, azaz a törzsszámeloszlásuk nem felel meg a klasszikus modellnek, jellemzően magas élőfakészlettel és méretesfaarányval rendelkeznek. Az utánpótlás-állomány az utóbbi 20 éves időszak eredményeként kialakulóban van, a középső átmérőfokokban mutatkozik hiány.

Az örök-erdőben végzett szakmai munkához elmélyült nyugalomra van szükség, hátrahagyva az erdőszeti szervezési terheket. Az egykorú állományok neveléséhez szokott erdészként az egyes korosztályok kezelési elveit a jelölés során egy erdőrésztletben kell alkalmaznunk: a felújítógázások szakmai tapasztalatait a lékek kialakításánál, minőségi állománynevelési ismereteinket a javafanevelés során, az ápolások elveit az utánpótlás-állomány éves kontrolljának elvégzésekor hasznosíthatjuk mint egy összevont szakmai kirakójáték elemeit.

Visszatekintve az eddigi erdőszeti számla-majd örök-erdő tömbben zajló munkákra, a következőt tapasztaltam: vegetációs időn kívül a természetvédelemmel egyeztetve vágunk, aztán a termelési időkorlát miatt igyekszünk kiszállítani, kimenteni a faanyagot, majd jelölünk, és ismét vágunk ösztől. A szakirányítási munka valóban sok, de ez szükséges az elvárt állományszerkezet kialakításához, azonban a rendeletben előírt, elsősorban adminisztratív feladatok egy részének elhagyása jelentősen megkönnyítené a munkánkat anélkül, hogy az örök-erdő megvalósulásának célja csorbát szenvedne. Viszont nincsen erdőfelújítási kötelezettség, a kerítések száma, az ápolás nagysága jóval kisebb lehet, egy részén a területnek egyáltalán fel sem merülnek az előbb említett nagy munkaigényű feladatok.

Lukács István
fahasználati ágazatvezető

ERDŐVÁRÁS A VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁSON

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás nem csak a szakmai indíttatásból odalátogatók érdeklődését szolgálta ki. Az eseménynek szemléletformáló, a laikus közönséget is megfogó küldetése leginkább az Erdővárás segítségével valósult meg, ahol a korábbi évek programjaihoz hasonló erdőpedagógiai megjelenéssel kimondottan a gyerekes családok, iskolás csoportok bevonása volt a cél. A tematikus standok mind kiragadtak egy-egy olyan részletet az erdő életéből és az erdőgazdálkodás témaköréből, amelyet az erdőgazdászok saját maguk által berendezett faházakban, játékos formában a látogatók elé tudtak tárni.

Az állami erdőgazdaságok kettetésével vállalták egy-egy téma feldolgozását, mint pl. az „ehető erdő”, vagy „erdő és klíma”, és ezek alapján rendezték be bemutatóhelyeiket a tematikához kapcsolódó díszítő- és oktatószközökkel, játékokkal. A KEFAG-os kollégákkal együttműködve a fa második életútját, a faanyag széles körű felhasználását bemutató Fától Z-ig standon vártuk az érdeklődőket. A faházakban különböző használati tárgyakkal, fás szárú növényekből készült festékekkel igyekeztünk szemléltetni, hogy a fa mennyire fontos alapanyaga a mindennapi életünknek, és hogy ez miként köszönhető a tudatos erdőgazdálkodási tevékenységnek. A szakmai beszélgetés mellett játékokkal is készültünk a gyerekeknek, például nagyméretű kockákkal kirakózhattak, vagy sorba rendezhették egy tölgyfa fejlődését ábrázoló kártyákat.

Az Erdővárás segítségével az erdőpedagógiában jártas kollégákkal lehetőséget kaptunk megmutatni az erdei iskola szemléletformáló szerepét egy olyan eseményen, ahol az ország minden szegletéből érkeztek pedagógusok az osztályaikkal, szülők a gyermekeikkel, és egyúttal összejött egy olyan szakmai közösség, akiket ugyanazok az elvek és eszmék vezérelnek a környezeti nevelésben.

Nyirádi Ivett
erdei iskolai vezető,
Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola

„Több összejövetelre lenne szükség”

Negyven éve dolgozik a Zalaerdőnél, szereti a munkáját, és mindegyik a természet. Négy unoka boldog nagyapja. Pintér Lajossal a munka mellett az emberi kapcsolatokról is szót ejtettünk.

CSALÁD

Pintér Lajos 1962-ben született Zalaegerszegen, bolti eladó édesapja és bölcsődei dolgozó édesanyja gyermekeként. Nagyapja fakereskedő volt – talán innen a természet és az erdő szeretete.

Harminchat éve házas, felesége Zalalövő tanyagondnoka. Testvére, *Pintér Csaba*, a Zalaegerszegi Erdészet igazgatója. Falun nőtt fel, barátaival együtt az erdő és a mező volt a játszótérük. Mosolyogva meséli, hogy két gyermekének és négy unokájának szenteli szabadideje legnagyobb részét.

– Nem tudom, hogy az unokák milyen szakmát választanak, de annak rendkívül örülök, hogy szeretnek kijárni az erdőre, gombát, agancsot gyűjteni velem, vagy csak sétálni, figyelni az állatokat.

Zalalövő város peremkerületén, Nagyfernekágon kertes házban lakik, ez magában hordozza, hogy bőven adódik munka a ház körül. Korábban tujafélét nevelt, jelenleg ezüstfenyő-termesztéssel foglalkozik.

– A ház mellett, körülbelül negyven fából álló gyümölcsöst szeretném bővíteni a család számára. Az el nem fogyasztott gyümölcsből pedig mit csinál a magyar ember? Hát pálinkát. Én sem teszek másképp, de nem kell nagy mennyiségre gondolni!

TANULÁS ÉS MUNKA

Lajos Zalalövőn végezte az általános iskolát. Sikeres felvételi után a Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskolában tanult, ott

Pintér Lajos

tett érettségi vizsgát 1981-ben. A ZEFAG Zalabaksai Erdészeténél 1981. július 1-jétől kezdett dolgozni mint műszaki gyakornok, fél év múlva nevezték ki beosztott erdésznek. A sorkatonai szolgálatra 1983-ban vonult be Szombathelyre. Ez idő alatt technikusminősítő vizsgát tett, amit akkoriban érettségi, majd egy év gyakorlat után lehetőség volt levelezőn elvégezni.

– A katonaság után, '85 áprilisában ki-neveztek kerületvezető erdésznek, de akkor még kerület nélkül – más erdészeknek segített. Három év múlva, '88-ban a Keménfai kerületbe kerültem mint fahasználó és készletkezelő erdész mintegy 1200 hektáros területre.

A zalalövői kerületbe ezután nevezték ki 1992-ben. Mindmáig itt dolgozik, közben persze a rábízott terület határai változtak, például annak okán, ha egy kolléga nyugdíjba ment. A mostani kerület azután alakult ki, hogy a Zalabaksai és a Lenti Erdészetet összevonták.

– A 835 hektáros zalalövői kerület Zalalövő, Kozmadombja, Pusztapáti és Keménfa települések között helyezkedik el. Három erdészeti feltáróút szeli át, összesen 9 kilométer hosszúságban. A hozzám tartozó erdő zömében keménylombos állomány, nagyrészt bükk, gyertyán, tölgy és cser, de 190 hektár erdeifenyő és 18 hektár lucfenyő is található a kerületben. Éves szinten körülbelül nettó 7000 köbméter a fakitermelés, 80–85 százaléka bontóvágás és véghasználat, 10–15 százaléka gyérités. Natura 2000-es terület sincsen, de a kerületen megy keresztül az Országos Kékkör túraútvonal. Különböző feladattal ez nem jár, viszont havi rendszerességgel ellenőrizni kell az útvonal járhatóságát. Nagyon jó látni, hogy a túrázók tiszteletben tartják az erdő csendjét, és a szemetelés sem jellemző. Persze, vannak kivételek, de arányaiban elmondható, hogy rendet hagynak maguk után.

BARÁTSÁG

Mint mondja, a rohamosan növekvő papírmunka, adminisztráció rengeteg időt elvesz az embertől, ezáltal kevesebb idő jut egymásra is a kollégákkal.

– Korábban kéthetente összejöttünk, megbeszéltük az ügyes-bajos dolgainkat, ez mostanában sajnos kevesebbszer fordul elő. Több összejövetelre lenne szükség erdészeti, erdőgazdasági szinten, és a társerdőgazdasági kollégákkal is. Nemrégiben volt egy remek szakmai tanulmányút, amelyet a Szentgotthárdi Erdészet szervezett, úgy gondolom, több ilyen kellene...

Steyer Edina

Juhász Gyula:

Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Meggzál egy titkos, gyönyörű ígérlet,
Ilyenkor decemberben.
...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Behegesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.
...És valahol csak kétkező beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

Újszülöttek erdeje

Hazánk erdőterületének növeléséhez a Zalaerdő Zrt. az Agrárminisztérium által indított Országfásítási Mintaprogram keretén belül 2019 óta végez erdőtelepítést. A Mintafásítás III. ütemében Eszteregnyén 3,37 hektár területen Újszülöttek erdejét hozunk létre. A terület letakarítása után tuskómarás, majd talajlazítás történt Danszky-féle altalajlazítóval, ez utóbbi az ültetési-vetési pásztaikat is kijelölte. A pásztakészítés után megépült a panelos vadkárrelhárító kerítés, majd november utolsó és december első hetében elvégeztük az első kivitelt.

Pannónia-találkozó 2021

Vannak élethelyzetek, amikor legjobb szándékaink és minden erőfeszítésünk ellenére is egyes tőlünk kívülről álló körülmények, történelmi események felülírják hagyományainkat. Erre a sorsra jutott a több évtizedes múltra visszatekintő Pannónia-találkozó is.

A szakmai és baráti találkozó hagyományát egy burgenlandi, két szlovéniai és két magyarországi erdészeti szervezet ápolja, és generációkon átnyúló töretlen lelkesedéssel szervezi meg, immár 1972 óta. Az elmúlt közel 50 évben kevés olyan politikai vagy gazdasági helyzet adódott, ami akadályozta volna ennek a határ menti találkozónak a megvalósítását. 2019-ben még senki nem számított arra, hogy a következő évben a koronavírus-járvány fogja megakasztani ezt a folyamatot. A járványügyi helyzet és annak hatására bevezetett korlátozások miatt a találkozót – amelynek soron következő házigazdája az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportja volt – bizonytalan időre el kellett halasztani. Hosszas várakozás után az idei év ősze alkalmasnak mutatkozott arra, hogy a ránk

váró feladatot elvégezzük, és a találkozót létrehozuk.

A vendégek október 7-én, egy esős délutánon érkeztek meg a zalaszabari Kányaváry Borbirtokra. A helyszín tökéletesen alkalmas volt arra, hogy a résztvevő 16 főnek színvonalas szállást és gasztronómiai ellátást biztosítsunk. Sajnos, az időjárás nem fogadott kegyeibe minket. A verőfényes őszi napok után érkező felhők és a változó intenzitású eső párába burkolták az étterem teraszáról amúgy pazar látványt nyújtó, a Kis-Balaton víztükrére és a Balaton-felvidék hegyeire nyíló panorámát.

A kétnapos program első részében a Balaton-felvidéki Nemzeti Park munkatársainak kalauzolásával a Kis-Balaton vízgazdálkodási és ökológiai szerepével, növény- és állatvilágával ismerkedhettünk meg. Rozner György, a BFPN tájegységvezetője a 2020-ban Fenékpusztán létesült Kis-Balaton Látogatóközpontnál csatlakozott hozzánk. Az épületegyüttesben kialakított kiállítóterem interaktív eszközeivel átfogó és hangulatos képet alkothattunk a Kis-Balatonról, amit ezt követően a terpen is megtapasztalhattunk. A turisták elől is elzárt belső töltésrendszeren végighaladva felkerestük a Diás-szigeten található Fekete István-emlékhelyet, majd a

kápolnapusztai bivalyrezervátumot. Véleményem szerint az igazi élmény azonban az az élővilág volt, amit útközben láttunk: a nádasokkal és zsombékosokkal tagolt vízfelületeken, valamint a facsoportokon látható gazdag madárvilág látványa.

A délutáni program már estébe fordult, mire visszaértünk a szállásunkra. A vacsorát egy nagyon igényes borkóstoló követte, ami belenyúlt az éjszakába is.

Másnap a Nagykanizsai Erdészet területén lévő Zalakarosi Parkerdőnél találkoztunk az erdészet munkatársaival, ahol megtekintettük a Erdészkiállót és a Csiga-túra tanösvényt. Zsigárdon a néhány éve indult fácskanevelés bemutatásával folytatódott a program, amit egy finom ebéd és a búcsú szavai követtek. A találkozó azonban ezzel még nem ért véget. A szerencsés véletlennek – vagy a jó szervezésnek – köszönhetően a hazai és külföldi vendégek részt vettek a Zalaerdő Zrt. által hagyományosan Szentpéterföldén szervezett trófeaszemlén is. A 2021. évi szarvasbőgés vadászatai nagyon jól sikerültek, a terítékadatok imponálóak, így az ott kiállított több mint 100 darab trófea méltán elnyerte a hazai és külföldi kollégák tetszését is.

Varga Attila
elnök, OEE Nagykanizsai HC

FOTÓPÁLYÁZAT

Értékelt a zsűri

A Zalaerdő Zrt. által 2021 tavaszán kiírt pályázatra tíz munkatársunktól érkeztek pályamunkák, amelyeket a *Maros Sándor* természetfotós által elnökölt zsűri az őszi folyamán bírált el. A zsűri tagjai voltak még: *Pintér Csaba* erdészetigazgató, *Varga György*, az MTI fotóriportere és *Steyer Edina* PR-előadó. Az első és a harmadik helyet *Domján Marcell*, a Zalaegerszegi Erdészet területvezető erdésze, a másodikat *Nyirádi Ivett*, a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola vezetője szerezte meg. Nyereményük: szállás a Kistolmácsi szállásainkon, illetve fotós-utalvány. Helyezésükhöz szívből gratulálunk!

FOTÓ: NYIRÁDI IVETT

FENYŐFAVÁSÁR

A Zalaerdő Zrt. a hagyományokhoz híven fenyőfavásárt tart a társaság központjában, Nagykanizsán, a Múzeum tér 6. szám alatt, az udvarban. Az értékesítés 2021. december 15. és 24. között lesz, mindennap 8 és 16 óra között (december 24-én 12 óráig). Megvásárolható fajok: nordmann, ezüst-, luc-, erdeifenyő.

FOTÓ: DOMJÁN MARCELL

3500 DARAB KAKTUSZA VAN LENTI OTTHONÁBAN

Kaktuszok – a hihetetlen túlélőművészek

El tudja képzelni bárki, mit jelent 3500 darabszám feletti kaktusszal együtt élni? Pál Attila, a ZALA-FÜRÉSZ Kft. műszaki vezetője nem csak elképzei: beszerzi, gondozza őket, utánukolvas, tanul róluk. Igen, több mint 3500 darab kaktusza van lenti otthonában.

– Gyerekkoromban kezdődött a szenvedély. Úgy negyedik osztályos lehettem az általános iskolában, amikor új család költözött a szomszédba, a település első magán- virágkereskedését irányították, a virágokat pedig Szombathelyről szerezték be. A gyerekeik onnan kaptak néhány kaktuszt, amelyek engem is teljesen elvarázsoltak. Kezdetben csak hajtásokat kéregettem, úgynevezett bújást.

Ez az állomány, amit Attila az általános iskola időszakában gyűjtött össze, nagyon sokáig megmaradt.

– Amikor a főiskolai tanulmányok és a honvédség elszólítottak Lentiből, a pár év távollét alatt sem kopott meg a gyűjteményem. Az őszi időszak okozott némi fejtörést, hiszen gyakorlatilag egy, maximum két nap alatt kellett eldöntenem, hogy mielőtt ismét elutazom, bepakoljam-e őket már a téle, vagy még egy hetet maradhatnak kint. Ma már ilyen probléma nincsen, hiszen, ha váratlanul változik az időjárás, durván egy nap alatt bepakolunk.

A család segít, és persze tolerálja ezt az óriási helyigényt jelentő hobbijt.

– Feleségem, Timi és a gyerekek, Maja és Martin is segítenek az öntözésnél, a pakolásnál, de a szenvedély nyilván nem akkora náluk, mint nálam. Tisztában vagyok vele, hogy ez nekik sok munka és még több idő, ezért mélyszélesen hálás vagyok nekik. A nyári időszakban például három-négy hetente öntözünk, és ha reggel korán nekiállunk, nem hagyjuk abba, amíg nem végzünk. Senkinek nincsen kedve megjegyezni, éppen hol álltunk meg, hol folytassuk másnap... Amikor hőség van, délelőtt 10 után már nem igazán jó öntözni, ezt is figyelembe kell venni. Egyébként pedig minél ritkábban öntözünk, annál inkább megközelíti a növény az élőhelyéhez jellemző megjelenést, nem elvékonyodott, megnyurgult egy-egy kaktusz a nem megfelelő öntözési szokások hatására, hanem megfelelő öntözéssel gazdagon borított.

A legtöbb kaktusz nem túl igényes, nincs szükségük évenkénti lombváltásra, nem újulnak meg úgy, mint egy lombhullató fa, éppen ezért nagyon szerény vagy felettébb inséges tápanyag-ellátottság mellett is megbízhatóan stabilan, azonban rendkívül lassan nőnek.

– Hihetetlen túlélőművészek, nem csak az anyanövény, de a magoncok is. Évekig, évtize-

Pál Attila kaktuszgyűjteménye páratlan a megyében.

dekig képesek élni. Jelenleg is van olyan példányom, ami gyerekkorom óta megvan. De olyan is, amit egy akkor 75 éves idős gyűjtőtől vásároltam, saját bevallása szerint 70 évesnél idősebb volt. Egy másik, amit egy cseh gyűjtő

lombból is hihetetlen mennyiségű ismeretre tett szert, és a növények szépségéről már ne is beszéljünk...

– Az a fajta klasszikus tulajdonosi habitus, ami a hölgyekre jellemző, hogy szeretgetik,

Amit jó, ha tudunk a kaktuszokról

♦ A kaktuszok nem szobanövények, nyáron okvetlenül kint a helyük.

♦ Télen pihenésre van szükségük, mindenféle öntözés és szeretgetés nélkül.

♦ Ha nem tudod télen lépcsőházba, egyéb hideg helyre tenni, egyszerűen ne öntözd!

♦ A hiedelmekkel ellentétben nem szeretik a kaspókat (ahogy az orchideafajok sem). Nem jó, ha áll alattuk a víz, nem kedvelik a levegőtlen gyökérstruktúrát.

Ha valamiben nem vagy biztos, kérdezd meg Attilát, szívesen ad tanácsot, hiszen ezzel a növényen is segít, hogy működjön a jól tartás!

1962-ben hozott be Argentínából, már akkor sem volt fiatal, és még mindig csodálatos.

Amellett, hogy Attilának sok idejét elveszik, továbbá a házban és ház körül nagy helyet foglalnak el a kaktuszok, számos előnye van a gyűjtésüknek: nagyon jó és szoros barátságokat kötött magyar és külföldi gyűjtőkkel egyaránt, tőlük és a szakiroda-

busgatják őket, nálam egészen másképpen van jelen. Természetesen különös módon vigyázok rájuk, főleg az idősebb, jó kiállítás, ritka példányokra.

A kaktuszok mellett Attilának van néhány télálló pálmája, dézsás növényei, sok-sok leander, és pár darab nem télálló, de termőképes banánfája is.

Legújabb rovatunkban kollégáinkat hobbijuk oldaláról mutatjuk be. Ha neked is van egy különleges, szerethető vagy éppen furcsa hobbid, vagy másról tudod, hogy művészi hajlamai vannak, zenél, érdekes sportot űz stb., ne tartsd magadban, jelezd a szerkesztőbizottság felé! Köszönjük!

Mennyiség – minőség

A közelmúltban kezdődött csipkésposzka-invázió rányomta a bélyegét az idei évre is, így nemhogy könnyebbek, inkább nehezebbek voltak a maggyűjtés körülményei a tavalyihoz képest.

A magtermésbecslés elvégzésére felhívó levél kiadásakor már látható volt, hogy erdészeteink nagyon gyenge makktermést fognak jelenteni. A tölgy csipkésposzka károsításának hatására ugyanis augusztus végére tölgyállományaink leveleinek asszimilálófelület-vesztése mintegy 80 százalékos volt, így vélhetően az is hozzájárult ahhoz, hogy a fák korán elkezdtek hullatni a makkot. Szeptember végére alig maradt gyűjthető makk társaságunk területén. A tavaly még két-három nemzedékkel károsító rovar immár három-négy nemzedékkel károsított idén, így egyedszáma megsokszorozódott. Az amúgy idős és kis létszámú maggyűjtők tevékenységére sem volt szükség, sajnos.

ERDÉLYI BESZERZÉS

A makkigény felmérése után Erdélyből próbáltunk jó minőségű makkot beszerezni – sikerrel. A makkbeszerzés kapcsán elsődleges szempont volt, hogy összességében leg-

alább három évi csemetemennyiség-igénynek megfelelő makkot vegyünk, mert nagy eséllyel sem Zalában sem Magyarországon nem várható termés a közeljövőben. Tudtuk, hogy az erdőfelújítás idej igényeit is – lehetőleg több évre előre – biztosítani kell (természetes erdőfelújítások mesterséges kiegészítéssel). Mérvadó erdővédelemmel foglalkozó szakemberek véleménye szerint a poszkainvázio jövőre már Erdélyben is nagy károkat fog okozni (ennek már idén is voltak nyomai), így elképzelhető, hogy az eljövendő néhány évben onnan sem várhatunk majd segítséget.

IDEI BESZERZÉSI ADATOK

Az őszi folyamán csemetekerti célra 250 mázsa kocsányos- és 300 mázsa kocsánytalan-tölgy-makkot vetettünk el a Bajcsai Csemetekertben. Kisebb kertjeinkben biztosítottuk a makkigényben leírt mennyiségeket. Csemetekertjeink és makk tárolóink megteltek, a makkot elosztottuk az erdészetek között. Az erdőfelújításra szükséges mennyiség a Nagykanizsai, a Zalaegerszegi, a Lenti és a Letenyei Erdészeteink tárolóiban várják a felhasználást.

A makkhoz a korábbi évek árához képest többszörös áron jutottunk hozzá. Ezért kérünk minden kollégát, hogy a makk tárolásától az elvetésen (csemetekerti és er-

dősítési vetés egyaránt) keresztül, a vadtól való megvédéséig maximális figyelemmel kísérjék a munkát.

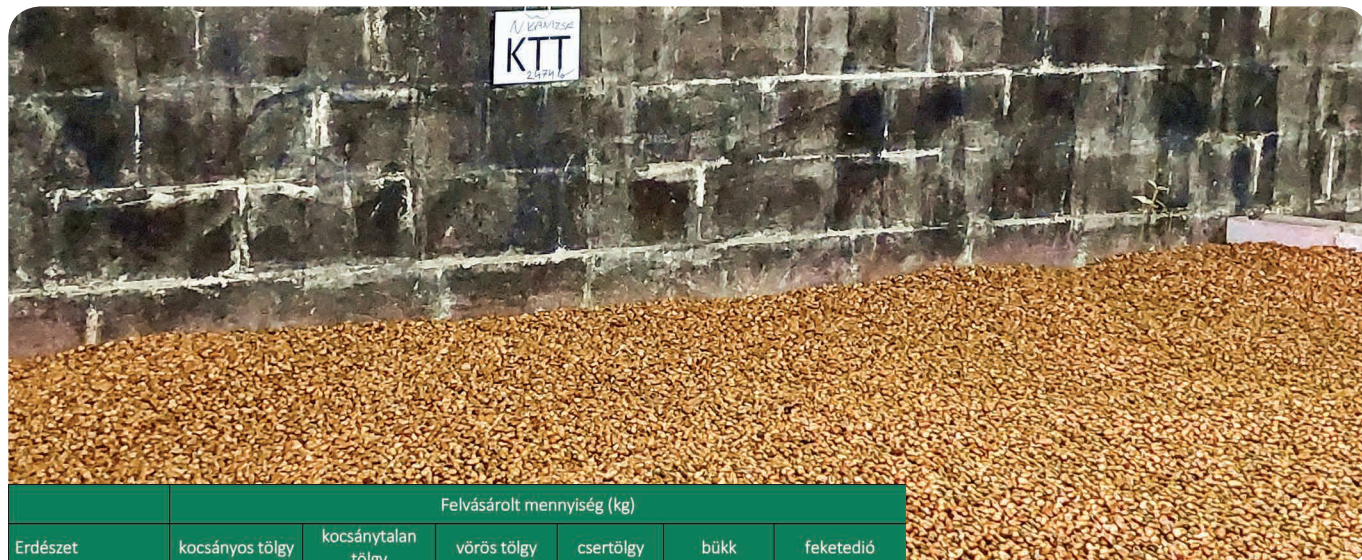
EGYÉB MAGOK GYŰJTÉSE

Bükkmakktermés egész Európában nem volt. Bükkből és gyertyánból mintegy egymillió csemetét kell majd a tél folyamán gyűjteni a csemetehiány elkerülése és a csemetepiacon megszerzett pozícióink megtartásának érdekében.

Csermakkot a magas ára miatt nem vetünk, a vöröstölgy-makkot pedig a lapzártá idején is még gyűjtjük. A dióféléket a tervek szerint sikerült beszerezni. Vadalma-, hegyjuhar- és mézgáséger-csemete megfelelő mennyiségben áll majd erdészeteink rendelkezésére a jövőben.

A JÖVŐ...

A következő években a csipkésposzka-invázió átírhatja – Magyarország szaporítóanyag-ellátásán és -felhasználásán keresztül – az erdőfelújításban alkalmazott technológiákat. Termés híján véget érhet a „makkdömpingre” alapozott természetes felújításos eljárások és elméletek kora. Előtérbe kerül a kisebb csemeteszámon alapuló, csemetével történő felújítás. Ebben a pillanatban ehhez három évre elegendő

Erdészeti	Felvásárolt mennyiség (kg)											
	kocsányos tölgy		kocsánytalan tölgy		vörös tölgy		csertölgy		bükk		feketedió	
	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény
Nagykanizsa	36.395	39.698	35.660	59.480	12.097	975			1.500		10.000	3.651
Bánokszentgyörgy	7.300		700									
Letenye	10.300	760	14.300	5.579							1.000	
Lenti	4.688	1.020	6.670	6.670								
Zalaegerszeg	1.770		6.200	6.200		381					1.000	5.267
Összesen	60.453	41.478	63.530	77.929	12.097	1.356	0	0	1.500	0	12.000	8.918

csemetekerti makkvetés áll rendelkezésre – szemben azokkal a vállalkozásokkal, akik nem foglalkoznak csemetetermeléssel. Továbbá három évünk van arra, hogy a csipkésposzka-inváziót leküzdjük, és ezzel együtt a méltán híres zalai tölgy genetikai állományának továbbvitelét biztosító makktermést megmentsük!

Babics István

erdőmérnök, növényvédő szakmérnök

A Zalaerdő Zrt. 2021. őszi magfelvásárlása (2021. november 22-i állapotok).

„Szeretem a kihívásokat”

Varga András néhány éve érkezett a Zalaerdő Zrt. Letenyei Erdészetéhez, ahol jelenleg fahasználati műszaki vezetői munkakört tölt be. Szeret vadászni, zenét hallgatni, amikor csak teheti, koncertekre jár barátjaival. Andrással egy napsütéses őszi délutánon beszélgettünk munkáról, családról, szabadidőről.

– Szombathelyiként hogyan kerültél a Zalaerdő Zrt.-hez?

– A szombathelyi Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikumban végeztem mint környezetvédelmi technikus, ezt követően a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán okleveles erdőmérnöki képesítést szereztem. A diploma megszerzése előtt már elkezdtem a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon dolgozni, összesen egy évet töltöttem ott el. Nem az én világom volt, mivel kevés erdőterülettel rendelkeztek. Elhatároztam, hogy váltok. Elküldtem az önéletrajzomat a Zalaerdő Zrt. e-mail-címére, amely úgy tűnik, tetszett a vezetőségnek, mert már aznap délután hívtak telefonon. Négy éve, 2017. szeptember 1-jén kezdtem el dolgozni az erdészethél, azóta itt is lakom albertletben Letenyén.

– Mit szólt a családod, amikor úgy döntöttél, hogy elköltözel?

– Amikor beadtam az önéletrajzomat, még nem mondtam el, csak amikor már biztos volt, hogy felvettek. Édesapám sportvadász, a nagybátyám erdőmérnök Szombathelyen, a nagypapám pedig szintén a szombathelyi erdőgazdaságtól ment nyugdíjba, mint vadászati felügyelő. Egyébként, amikor csak tudok, hazamegyek a szüleimhez és a nagyszüleimhez, no meg persze a barátaimhoz.

– Mit csináltál a Vízügyi Igazgatóságon?

– Erdészeti ügyintéző munkakörben dolgoztam, a vízügyes erdőket kezeltem, szakirányítottam, voltak fakitermeléssel kapcsolatos feladataim, és értékesítettem is. Szóval a teljes erdészeti paletta megvolt, csak kisebb mértékben, mint a jelenlegi munkahelyemen.

– Hogyan fogadtak a kollégák itt Zalaerdőben?

– Mindenki nagyon kedves és segítőkész volt. Szerencsére barátságok is szövődtek. Néhányan egy utcában lakunk, gyakran összejövünk egy-egy baráti beszélgetésre. Nagyon jó érzés, hogy befogadtak, és majdnem családtagként tekintenek rám.

– Mit csinálsz jelenleg a Letenyei Erdészethél?

– Munkám kezdetekor Teke Jenő és Molnár Attila mutatta be a sokrétű fahasználati ágazatot. Teke Jenő kollégám nyugdíjba vo-

nulását követően vettem át az értékesítéssel járó feladatokat, ezenkívül én látom el az ágazat „ESZR-es” teendőit. A vevői igények vagy közvetlenül hozzám futnak be, vagy a kereskedelmi osztályon keresztül közvetve. Ezek alapján határozzuk meg egyebek mellett a fakitermelések ütemezését.

– Mit szeretsz a legjobban a munkádban?

– A feladatok közül leginkább a vadászatot mondanám, de az nem csak munka. Szeretem a kihívásokat, márpedig a vevők igényeit kiszolgálni különféle tényezők miatt néha igazi kihívás. Jó érzés, amikor valamit megoldok, ami elsőre nehéznek tűnik.

– Miért éppen a vadászatot mondtad volna?

– Mert szeretek éjszaka kint ülni a lesen, amikor minden neszt, minden apró zörejt hallok, alig látok valamit, mégis érzem a természetet. Egyedül és a vadásztársakkal is különleges élmény.

– A vadászaton kívül milyen hobbinak hódolsz még?

– Gyerekkorom óta szeretek horgászni, ez máig megmaradt. Szívesen kijárok Kistolmácsra, tetszik a tó és a környezet is. Mindig szakítok időt az olvasásra, többnyire fantasztikus és szépirodalmat olvasok. Minden évben előveszem a Virágot Algernonnak című regényt, egyszerűen lenyűgöz. A legtöbb szabadidőmet a szombathelyi barátaimmal töltöm, kéktúrázunk, illetve amikor csak tudunk, koncertekre járunk. Többnyire punkkoncertekre, de néha van más is. Szerencsére az elmúlt nyáron is sikerült eljutni jó néhányra.

Varga András

– Hol képzeled magad 10 év múlva?

– Őszintén? Nem tudom. Remélem, itt, a Letenyei Erdészethél fogok dolgozni, és a városban élni, esetleg családot alapítani!

Steyer Edina
PR-előadó

FOTÓ: KREINER ROLAND

Háziversennyel avatta a Zalaerdő Zrt. a Szaplányosi Erdei Lak melletti lőtérén található, teljesen új építésű „toronykakas” koronglövőtornyot novemberben. A 13 méter magas, saját termelésű vörösfenyőből készült építményen 10 méter magasan található a kilátóként is szolgáló felső szint. Ugyanakkora az egybefűrészt tartóláb is. A lőtér egyébként minősített, tehát vizsgáztatásra is alkalmas. A Mórchelyi-halastavak közvetlen szomszédságában található torony madármegfigyelésre is kiváló helyszín.

A Zalaerdő Kupa koronglövőverseny eredményei a következőképpen alakultak: csapatban első helyezett lett a Lenti Erdészeti, második a Bánokszentgyörgyi Erdészeti, harmadik a Letenyei Erdészeti. Az egyéni versenyben Gróf Jácint (Zalaegerszegi E.) szerezte meg az első helyet, őt követte a második helyen Göncz Róbert (Lenti E.), a harmadik helyezett Sohár Dezső (Lenti E.) lett. Gratulálunk!

A tavalyi, problémákkal és kompromisszumokkal teli év után igazán sikeres szeptemberi gímikaszezont tudhat maga mögött a Zalaerdő Zrt.

Trófeaszemle 2021

Az immár 20. trófeaszemlét a hagyományokhoz híven idén is október második péntekén tartotta a társaság a Szentpéter-földei Vadászház előtti, szépséges zalai erdővel ölelt tisztáson. A vendégeket Rosta Gyula vezérigazgató köszöntötte, majd ismertette a legfontosabb szeptemberi terítékadatokat.

Előljáróban elmondta, a mostani siker talán annak is köszönhető, hogy a múlt esztendőben a vadászvendégek nem tudtak hódolni szenvedélyüknek, így idén nagyobb forgalomnak örülhettünk vadászházainkban. Kevés vendég távozott sikerélmény nélkül. Elsősorban német nyelvterületről – Ausztriából, Németországból –, Dániából és Hollandiából érkeztek hozzánk, azonban számottevően emelkedett a hazai vendégek száma is.

A vezérigazgató hangsúlyozta, hogy nem szeretné viszonyítási alpnak venni a 2020-as évet, hiszen nyilván torz képet mutatna az összehasonlítás. Ettől függetlenül fontos kiemelni, hogy az elejtések

száma duplája a tavalyinak. A Zalaerdő Zrt. által kezelt négy vadászterületen 207 gímibika esett 2021 szeptemberében. Az aranyérmes bikák száma 32 darab – itt fontos megemlíteni, hogy ez rekordnak tekinthető, hiszen ezt a számot

legutóbb valamikor a '90-es évek elején érte el a Zalaerdő. Emellett 71 darab ezüst- és 53 darab bronzérmes gímibika került terítékre idén. Az éremnélküliek száma 38 darab. Az összes elejtett bika trófeaátlagsúlya 7,75 kilogramm, míg az

	Súly (kg)	CIC-pontszám	Kísérő vadász	Elejtés helye
1.	13,79	234,27	Iványi Tamás	Olgamajor
2.	11,51	227,67	Egle Zoltán	Szentpéterföldre
3.	11,31	225,71	Gróf Jácint	Bak

FOTÓ: PINTÉR CSABA

PROGRAMAJÁNLÓ

DECEMBER 29., 30.

- Évzáró utazás a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

JANUÁR–FEBRUÁR:

- A téli erdő: téli erdei séták előzetes bejelentkezés alapján óvodás, iskolás csoportok számára a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola szervezésében

FEBRUÁR 12.

- Valentin-napi járat a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

FEBRUÁR–MÁRCIUS

- Tőziketúra: séta a virágba borult Lenti Parkerdőben óvodásoknak és iskolásoknak előzetes bejelentkezés alapján a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola szervezésében

MÁRCIUS–ÁPRILIS

- Rügyfakasztó: erdei séták szakvezetéssel, előzetes bejelentkezés alapján óvodás, iskolás csoportoknak a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola szervezésében

MÁRCIUS 12., 14.

- Tavaszköszöntő járat a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

MÁRCIUS 21–25.

- Erdők nemzetközi napja: erdei iskolai foglalkozás óvodás és iskolás csoportok

számára előzetes bejelentkezéssel a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola szervezésében

- Erdők nemzetközi napja: erdei iskolai program óvodás és iskolás csoportok számára, előzetes bejelentkezéssel a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola szervezésében.

MÁRCIUS 22.

- Erdők nemzetközi napja: faültetés az időspirálnál (Nagykanizsa, Csónakázó-tó)

További információ:

Csömödéri Állami Erdei Vasút: Kaliba Mihály (+36-30/474-2146, erdeivasut@zalaerdo.hu)

Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola: Nyirádi Ivett (+36-30/294-4385, nyiradi.ivett@zalaerdo.hu)

Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola: Molnár Vítális Anikó (+36-30/9338851, vtalis.aniko@zalaerdo.hu)
www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo_kozjolek

A változtatás jogát fenntartjuk! A járványügyi helyzet miatt érdemes honlapunkról tájékozódni! A programok sajtónyilvánosak, további felhasználás céljából hang- és képfelvételek készülhetnek!

érmes átlagsúly 8,44 kilogramm. A három legmagasabb pontszámú bika értékeit jól mutatja a táblázat (a képen).

A szemle időpontjait 194 gímibika trófeáját értékelte a Zala megyei vadászati hatóság, amely közül 112 darabot állított ki a Zalaerdő Zrt. e jeles napon. Rosta Gyula azt is elmondta, hogy 9 és 10 kilogramm közötti trófeasúlyból 28 darabot, 10 kilogramm felettiből pedig 25 darabot láthatnak az érdeklődők.

A szentpéterföldi rét idén is számos érdeklődőt fogadott, talán annak is köszönhetően, hogy az időjárás kegyes volt hozzánk, mert a napok óta tartó eső délutánra már elállt. A szakirányú középiskolákból és a Soproni Egyetemről ezúttal is szép számmal érkeztek diákok. A bemutató egybeesett a nagy múltú Pannónia erdészetalálkozóval, amelyet ezúttal társaságunk rendezett, így a szomszédos Ausztriából és Szlovéniából is köszönthettük kollégáinkat Szentpéterföldén. (A programról bővebben a 9. oldalon olvashatnak. – a Szerk.)

A vadászidényt összefoglaló trófeakatalógus hamarosan nyomdába kerül.

Páll Tamás
vadászati felügyelő
Steyer Edina
PR-előadó

SZÓT KAPTA AZ ERDÉSZETI TUDOMÁNYOK A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉN

A legnagyobb közbizalommal övezett nemzeti intézményünk, a Magyar Tudományos Akadémia idén novemberben erdészeti tematikus előadásnapot szervezett, *A jövő erdei és az erdők fenntartása a változó környezetben* címmel. Az előadás-sorozatot az erdészeti és az erdőhöz kapcsolódó egyéb tudományok jeles művelői, kutatói állították össze, és adták elő. Az esemény az MTA nagytermében zajlott, a járványhelyzet miatt csak online lehetett meghallgatni a viszonylag rövid, 15–20 perces prezentációkat. Szó esett a tudomány és áltudomány kapcsolatáról, a változó környezetben változó erdőkről, azok vízforgalmáról és az ember vízgazdálkodási lehetőségeiről, a környezeti károk hatásáról a különböző erdőformákban, erdeink egészségi állapotáról és a „leselkedő” károsítókról. A napot a Járó Zoltánról, mint az erdészeti termőhelyismeretek legendás kutatójáról való megemlékezés nyitotta, és a jövőről szóló elmélkedés, majd egy államtitkári végszó zárta. Az összes előadás egy kérdés köré csoportosult: mit tudunk tenni mi, erdészek az erdők fennmaradásáért egy gyorsan változó klimatikus környezetben?

Az előadás-sorozat az alábbi linken elérhető, teljes egészében végignézzhető: <https://www.youtube.com/watch?v=u-u-S-wINS3c4>

A témazáró előadás *Az erdészeti és faipari ágazat szerepének növekedése az éghajlatváltozás mérséklésében* címmel hangzott el, és ebben az erdészeti feladatokat korszerű célokkal és együttműködési lehetőségekkel együtt vázolta fel az előadó. Mindezt úgy, hogy a soproni székhellyel megalakult kutatási-oktatási-gazdálkodási bázis átfogó szerepét hangsúlyozta, mint az erdeinkkel kapcsolatos jövőkép meghatározó szellemi központját.

Valamennyi kolléga számára ajánlom az előadások végighallgatását! Nem kell megrettenni a „tudományosságától”, túlnyomórészt közérthetőek az előadók. Úgy gondolom, hogy napjaink erdőgazdálkodási kérdései az erdész-társadalom részére magyarázatra szorulnak, és itt mindazokat megválaszolják.

Vaski László
erdőművelési ágazatvezető

Vadászati világkiállítás 2021

Szeptember 25-én, a megújult HUNGEXPO hivatalosan is megnyitotta kapuit az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás látogatói előtt.

A nemzeti színű szalagot Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Habsburg Károly, az utolsó magyar király leszármazottja, George Amman, a Nemzetközi Vadászati Vadvédelmi Tanács (CIC) elnöke és Kovács Zoltán, a világkiállítás lebonyolításáért felelős kormánybiztos vágta át ünnepélyes keretek között.

Hosszú évek munkája, tervezése érett be, amelynek gyümölcseként több ezer látványosság és kulturális rendezvény valósulhatott meg húsz nap alatt a központi eseményen. Vidéken is kiemelt helyszínek várták az érdeklődőket, mint például Keszthelyen, Hatvanban és Vásárosnaményban. – Vadászatról, vadgazdálkodásról, erdőgazdálkodásról, halászátról, horgászatról, az ebben rejlő hallatlan kulturális hagyományokról és a természet védelméről beszélt itt minden. Megszólítva ezúttal elsősorban nem is az erdészeket, vadászokat, hanem az egész polgári társadalmat, a felnövekvő ifjú nemzedéket, tanulókat, iskolásokat. A 75 ezer négyzetméternyi kiállítóterén 616 ezer látogató fordult meg, amelyből mintegy 60 ezren voltak diákok.

Tegyünk egy rövid korszát, melyek is voltak a főbb látványosságok

A kiállítás főbejáratánál, egy agancsokból felépített monumentális gímszarvasfej fogadta a látogatókat, jó lehetőséget kínálva a fényképezéshez. Ehhez az alkotás-

hoz társaságunk 650 kilogramm válogatott minőségű hullajtott agancsot biztosított. A megújult, modern átvilágítókapukkal ellátott beléptetőcsarnok után az „A” pavilonhoz érkeztünk, ahol többek között nemzetközi kiállítók, valamint közös standon az állami erdőgazdaságok is helyet kaptak – köztük társaságunk is. Kicsit távolabb két csarnokban („B” és „E”) már vásári hangulatot találhattunk, hiszen itt rendezték meg a FeHoVa Plusz és az OMÉK kiállításokat. Egy teljesen új, többszintes, szüllyeszközös lépcsős előadóval is ellátott konferenciaközpontot láthattunk a „C” épületben, ahol többnapos nemzetközi vadászati és vadgazdálkodási konferenciát tartottak. Itt nagyszerű lehetőség nyílik majd a jövőben is nemzetközi tanácskozások megrendezésére. A hal, víz és ember kapcsolatát népszerűsítette a „D” csarnok sok élőhal, nagyméretű akváriumok, vizes élőhelyek, a hazai természetvédelem szemléletes bemutatásával. A hagyományos vadászati módokat tárták elének az „F” épület látványosságai. Kiemelkedő volt a „G” csarnokban felsorakoztatott hazai gím-, däm-, özt-

rófeák sokasága. Itt volt megtekinthető az 1970-ben M. Schuster álta, Lentiben elejtett és az 1971-ben H. Wewalka által Márkiban elejtett világrekord gím-agancs is. Valamint az a 30 gímtrófea és több teljes testtel kitömött gímszarvas és vaddisznó, amelyeket szintén társaságunk biztosított a rendezvényhez. Különlegességnek számított a preparátumok versenye, amelyen nem csak egy egyedre csodálhattunk meg (pl. alvó róka), hanem valóságos kompozíciók keltek életre a szemünk láttára (pl. őzet kergető aranysakálók). Lenyűgöző volt a „H” jelzessel ellátott hatalmas körscarnok, a Központi magyar kiállítás. Itt a népvándorlás korától napjainkig történelmi és kulturális tárlaton vehettünk részt. Megbizonyosodhattunk róla, miként hatotta át nemzetünk történelmét a vadászat és a természet szeretete az idők folyamán. Az egyes korszakok rövid, a látogatók számára is könnyen befogadható szöveges ismertetővel idézték fel minden fontosabb, a történelmi Magyarország területén vadászható vadfaj megjelenítésével együtt. Bemutatták a legutóbbi két évszázad 16 leghíresebb magyar vadászának portréját. Mellettük 16 kisfilmben a téma szakavatott ismerői beszéltek egy-egy vadfaj vadászatáról. Honfoglalásunk legendájáról, a csodaszarvas-történetéről külön játékfilm készült. Egy rövid összeállítás erejéig megemlékeztek az 50 évvel ezelőtti Budapesti Vadászati Világkiállításról is.

Páll Tamás
vadászati felügyelő

Szerkesztőbizottság: dr. Baráth László, Bodor György, Ernst Tamás, Gyergyák Lajos, Illés György, Kreiner Roland, Lukács István, dr. Páll Miklós, Pintér Csaba, Steyer Edina, Varga Attila, Vaski László • Felelős szerkesztő: Kreiner Roland (term. ig.) • Kiadja: ZALAERDŐ Zrt. • Felelős kiadó: Rosta Gyula vezérigazgató – Nyomdai előkészítés: Zalai T-Ma Kiadói Kft. • Nyomtatás: Ziegler-nyomda Kft. • Készült: 420 példányban

Id. dr. Pál Miklós emlékei az 1956-os eseményekről

Az 1956-os forradalom idején, illetve az előtte és utána lévő években nem voltak zavargások a Dél-zalai Állami Erdőgazdaságnál, és szerencsére senki nem került még börtönbe sem. Leginkább a háttérben folytak az események, illetve hivatalos áthelyezésekkel – felsőbb utasítások alapján.

Elmondása szerint idősebb dr. Pál Miklós 1954-ben került a Nagykanizsai Állami Erdőgazdasághoz. Az átalakulások után a Dél-zalai Állami Erdőgazdaságnál már mint gépesítési előadó, majd 1955. április 1-jétől mint erdőművelési csoportvezető dolgozott. Ekkor még *Schneider Jenő* volt az igazgató és *Orth Pál* főmérnök volt a helyettes.

1956 októberében itt is megalakult a forradalmi munkástanács, amely *Csordás Miklóst* választotta igazgatónak. *Csordás Miklós* erdőmérnök még 1955-ben jött Nagykanizsára szakfelügyelőnek. A többség *Orth Pált* javasolta vezetőnek, de ő – bár támogatta a munkástanács elképzeléseit – nem vállalta a megbízást. A szabad szakszervezetnek is ekkor lett megválasztott titkára *Pál Miklós*. A forradalmi időkben szakszervezeti titkárként igyekezett nyugalomra inteni mindenkit.

November 4-e után egyre erősödött a leszámolás. 1957 elején az újonnan megalakult helyi pártbizottság leváltotta *Csordás Miklóst* és saját soraiból akart valakit a helyére kinevezni. Mivel ez előre látható volt, *Pál Miklós* szakszervezeti titkárként elhatározta, hogy csendben lépéseket tesz az ügyben. Budapestre utazott az akkori főhatósághoz, akikkel nagyon jó szakmai és baráti kapcsolatot ápolt. Elmondta nekik, miben látja a nehéz helyzetet, és kérte, sürgősen válasszanak új igazgatót, mielőtt a helyi politika hoz döntést. *Németh*

Lászlót javasolta, aki *Lentiben* volt igazgató korábban. Javaslata elfogadták, felvették a kapcsolatot a zalaegerszegi megyei pártbizottsággal, sikerült megegyezniük, és végül *Németh Lászlót* nevezték ki. Ezt a helyiek nagyon rossz néven vették, de szerencsére nem tudták meg, mi történt a háttérben.

Jött a megtorlás. *Orth Pál* volt igazgatóhelyettes a műszaki osztályra, *Csordás Miklós* a Zalakomári Erdészethez, *Pál Miklós* pedig a Nagykanizsai Északi Erdészethez került műszaki vezetőnek alacsonyabb fizetéssel. Az alacsonyabb fizetést végül *Németh László* módosította (ami a mellékelt képen látszik is).

A személyi változások után nem maradt erdőmérnök az erdőszetvezetők között. *Németh László* kénytelen volt végrehajtani a személycserét, de szerencsére ennél komolyabb hátrány senkit nem ért. A Nagykanizsai Északi Erdészet vezetője – az

Id. dr. Pál Miklós fiaival, Miklóssal és Tamással

FOTÓ: KISS GERGELY

akkori párttitkár testvéreként – egy kerületvezető erdész lett, akit jelleme és gyenge képességei miatt saját erdész kollégái sem becsülték.

Aztán változtak az idők, *Pál Miklós* 1959-ben visszahelyezték az erdőgazdaság központjába beosztott előadónak. Annak ellenére, hogy mindig is párton-kívüli volt, szakmai megbecsülése szépen gyarapodott. 1965-ben lett erdőművelési csoportvezető, 1966-tól pedig vadászati felügyelő is. Az Erdőművelési Osztályt 1970-től vezette egészen 1990-ben történt nyugdíjba vonulásáig.

Dr. Pál Miklós
ellenőrzési osztályvezető,
Steyer Edina
PR-előadó

Ugyiratszám: 62 Pén/1959	DÉL-ZALAI ÁLLAMI ERDŐGAZDASÁG NAGYKANIZSA, SZTÁLIN ÚT 5. TELEFON: 2140. – M. N. B. 196	Tárgy: Áthelyezés.
Előadó:	Címzett: Pál Miklós kartárának	Helyben.
Nagykanizsa, 1959. márc. 18.	Hiv. sz.:	Mell.:
Értesítem a Kartárakat, hogy a Mt. 133. §. b./ pontja alapján jelenlegi munkakörre alól felmentem és i. hó 20-ai hatállyal az Erdőgazdaság központjában mag- és csemetegazdálkodási előadói munkakörbe helyezem át. Fizetését havi utólagosan esedékes 2100 Ft.-ban állapítom meg. Amennyiben áthelyezését és besorolását sérelmesnek tartja, fellebbezéssel élhet a Vállalati Egyeztető Bizottsághoz. Kapják: Címzett: Főkönyvelőség Személyzeti ea. Északi Erdészet Irattár.		

Ugyiratszám: 77/1957 Pén.	DÉL-ZALAI ÁLLAMI ERDŐGAZDASÁG NAGYKANIZSA, SZTÁLIN ÚT 5. TELEFON: 1957. – M. N. B. 196	Tárgy: Áthelyezés.
Előadó:	Címzett: Pál Miklós erdőművelési csoportvez.	Helyben.
Nagykanizsa, 1957. márc. 22.	Hiv. sz.:	Mell.:
Mt. 133. §. 1/b pontja alapján a termelés átvezetésével kapcsolatban, valamint a 15/1956 Korm.sz. rendeletben adott különleges felhatalmazás értelmében az Erdőgazdaság központjánál betöltött erdőművelési csoportvezetői munkakörre alól 1957 március hó 29 napjával felmentem. Egyidejűleg áthelyezem a Nagykanizsai Erdészethez és megbízom szakelőadói munkakör és az ezzel kapcsolatos teendői ellátásával. Illetményét havi utólagosan esedékes 1500 Ft.-ban állapítom meg. A 15/1956 Korm.sz.r. 7.§-a alapján a fennálló bérkülönbséget erejéig egyszeri munkabérkiegészítésre van igénye. Ezt új munkahelyén a legközelebb esedékes illetményekkel egyidejűleg fogom elszámoltatni. Amennyiben az áthelyezéssel nem ért egyet, a 15/1956 Korm.sz. rendelet 7.§. /3/ értelmében a munkaviszonyát felmondással megszüntetheti a ez esetben megilletik a vállalat részéről történő felmondás esetére a rendeletben biztosított kedvezmények. Ezről értesítést kapnak: Pál Miklós Főkönyvelőség Munkügyi ea. Nagykanizsai Erd. Irattár.		

Ugyiratszám: 82/1961/1955. (Kérlek ügyintézésre kivételként)	DÉL-ZALAI ÁLLAMI ERDŐGAZDASÁG NAGYKANIZSA, LENIN ÚT 5. TELEFON: 21-00 – M. N. B. 196	Tárgy: Megbízólevél.
Előadó: Pén/1961.	Címzett: Pál Miklós erdőmérnök	Helyben.
Nagykanizsa, 1961. aug. 26.	Hiv. sz.:	Mell.:
Értesítem a Kartársat, hogy az Önrel történt megbeszélésünk alapján, a Munka Törvénykönyve 18.§./2/bek.foglaltak értelmében, 1965. augusztus 1-el kezdődően megbízom Önt az erdőművelési csoport vezetésével és az erdőnevelési előadói munkakör ellátásával. A vezetés alatt álló dolgozók létszáma 4 fő, mely személyek munkáját a gazdaság vezetőségének teljes felelősséggel tartozik. Besorolását a 15/1962. Emd.É. 17-18/CEF sz. utasítás rendelkezései alapján a 3. munkaköri számú és Műszaki vezető I. megnevezéssel eszközöltem. Havi illetményét ennek megfelelően 2.900 Ft.-ban állapítom meg. Kapják: Címzett Főmérnök Üz.ponttár Munkaügyi Személyzet Irattár		